סדר נזיקין | מַסֶּכֶת בָּבָא בַּתְּרָא י"ט- כ"ה
פרשת בלק | ח'- י"ד בתמוז תשפ"ד (20-14 ליולי 2024)

דַּף י"ט: חוֹמְרִים שֶׁפּוֹלְטִים חוֹם

בְּעֶרֶב שַׁבָּת (יוֹם שִׁישִׁי) מוּתָּר לְהַטְמִין סִיר חַם, לַעֲטוֹף אוֹתוֹ בְּשִׂמְיכוֹת וּבְכָרִים, כְּדֵי שֶׁיִּשְׁמוֹר עַל חוּמּוֹ עַד זְמַן הַסְּעוּדָּה. אֲבָל, בְּשַׁבָּת עַצְמָהּ אָסְרוּ חֲכָמִים לְהַטְמִין סִיר, שֶׁמָּא יַרְגִּישׁ בַּעַל הַסִּיר שֶׁהַסִּיר אֵינוֹ חַם דַּיּוֹ, וּמִתּוֹךְ עִיסּוּקוֹ בְּהַטְמָנַת הַסִּיר כְּדֵי לִשְׁמוֹר עַל חוּמּוֹ, הוּא יְחַמֵּם אוֹתוֹ בְּשַׁבָּת עַל הָאֵשׁ. יֶשְׁנָם דְּבָרִים שֶׁהַתַּלְמוּד קוֹרֵא לָהֶם **"מוֹסִיפִים הֶבֶל"** - דְּהַיְנוּ שֶׁהֵם פּוֹלְטִים חוֹם. מְדוּבָּר בְּסוּגֵי אֲבָנִים מְיוּחָדוֹת וּבְחוֹמָרִים שׁוֹנִים שֶׁטִּבְעָם לִפְלוֹט חוֹם. בִּדְבָרִים אֵלֶּה אָסְרוּ חֲז"ל לְהַטְמִין גַּם בְּעֶרֶב שַׁבָּת. מַדּוּעַ הֵבִיאוּ הִלְכוֹת שַׁבָּת בְּמַסֶּכֶת בָּבָא בַּתְּרָא?

זֹאת מִפְּנֵי שֶׁלּוֹמְדִים שֶׁהֶחוֹמָרִים הַלָּלוּ שֶׁפּוֹלְטִים חוֹם, עֲלוּלִים לְהַזִּיק לְמִבְנִים, וְלָכֵן אָדָם שֶׁעוֹמֵד לְאַחְסֵן חוֹמָרִים כָּאֵלֶּה, צָרִיךְ לְהַקְפִּיד לְהַרְחִיקָם מִכּוֹתְלֵי הַבִּנְיָן שֶׁל שְׁכֵנָיו.

דַּף כ': טוּמְאַת כְּלִי חֶרֶס

הַנּוֹגֵעַ בַּמֵּת, אוֹ הַנִּמְצָא אִתּוֹ בְּאוֹתוֹ בַּיִת - מְקַבֵּל טוּמְאָה אֲפִילּוּ שֶׁאֵינוֹ נוֹגֵעַ בַּמֵּת, וְאִילּוּ יֶתֶר הַדְּבָרִים הַטְּמֵאִים מְטַמְּאִים רַק כַּאֲשֶׁר נוֹגְעִים בָּהֶם. לְמָשָׁל, אָדָם שֶׁנִּטְמָא מִמֵּת וְהָפַךְ לִהְיוֹת **"אַב הַטּוּמְאָה", רַק אִם נוֹגְעִים בּוֹ נִטְמָאִים.**

בְּדַף זֶה לוֹמְדִים שֶׁיֵּשׁ דִּין מְיוּחָד בִּכְלִי שֶׁעָשׂוּי מֵחֶרֶס, שֶׁאִם הַטּוּמְאָה נוֹגַעַת בִּכְלִי חֶרֶס מִבַּחוּץ, הוּא לֹא נִטְמָא. כָּךְ קָבְעָה הַתּוֹרָה - **שֶׁאָדָם שֶׁטָּמֵא בְּטוּמְאַת "אַב הַטּוּמְאָה" וּמַחֲזִיק כְּלִי חֶרֶס מִבַּחוּץ - הַכְּלִי לֹא נִטְמָא.** רַק אִם הַטּוּמְאָה נִמְצֵאת בְּתוֹךְ כְּלִי הַחֶרֶס, הִיא מְטַמְּאָה אוֹתוֹ.

דַּף כ"א: מִצְוַת תַּלְמוּד הַתּוֹרָה

עַל הַהוֹרִים מוּטֶלֶת הַחוֹבָה לְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים תּוֹרָה כְּפִי שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים כָּל יוֹם בִּקְרִיאַת שְׁמַע: "וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם".

לִפְנֵי שָׁנִים רַבּוֹת כָּךְ נָהֲגוּ הַכֹּל, לֹא הָיוּ בָּתֵּי סֵפֶר מְסוּדָּרִים וּתַלְמִידֵי תּוֹרָה - וְכָל אָב לִימֵּד אֶת בָּנָיו תּוֹרָה. לְאַחַר זְמַן חֲכָמִים רָאוּ שֶׁיֵּשְׁנָהּ בְּעָיָה, לְפִיכָךְ הֵם הֶחְלִיטוּ לְהָקִים תַּלְמוּד תּוֹרָה. **בָּעִיר יְרוּשָׁלַיִם הוּקַם תַּלְמוּד הַתּוֹרָה הָרִאשׁוֹן, כַּאֲשֶׁר חֲכָמִים שָׁכְרוּ מְלַמֵּד לְלַמֵּד תּוֹרָה לַיְלָדִים.** בַּתַּלְמוּד נֶאֱמַר שֶׁתַּלְמוּד הַתּוֹרָה הָרִאשׁוֹן הוּקַם בִּירוּשָׁלַיִם, לְאוֹר הַפָּסוּק **"כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה וּדְבַר ה' מִירוּשָׁלָיִם".** בַּעֲלֵי הַתּוֹסָפוֹת מַסְבִּירִים שֶׁבִּגְלַל הַקְּדוּשָּׁה שֶׁהָיְתָה בִּירוּשָׁלַיִם וְגַם בִּגְלַל שֶׁהַיְלָדִים רָאוּ אֶת הַכּוֹהֲנִים עוֹסְקִים בַּעֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, נִכְנְסוּ בָּהֶם רְצִינוּת וְחֵשֶׁק רַב לִלְמוֹד. אַחֲרֵי תְּקוּפָה גִּילּוּ חֲכָמִים שֶׁהַבְּעָיָה עֲדַיִן לֹא נִפְתְּרָה בִּגְלַל שֶׁהָיוּ יְלָדִים שֶׁהִתְקַשּׁוּ לְהַגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם, וְלָכֵן הֵם הֶחְלִיטוּ לְהָקִים תַּלְמוּד תּוֹרָה בְּכָל מָחוֹז וּמָחוֹז, וְאַחַר כָּךְ הוּחְלַט לְהָקִים תַּלְמוּד תּוֹרָה בְּכָל עִיר וָעִיר. בְּעֵת שֶׁהָיָה תַּלְמוּד תּוֹרָה בְּכָל עִיר וָעִיר הָיוּ שׁוֹלְחִים אֵלָיו אֶת הַיְלָדִים מִגִּיל שֵׁשׁ אוֹ שֶׁבַע - בְּעֶרֶךְ הַגִּיל שֶׁגַּם הַיּוֹם נִכְנָסִים לְכִיתָּה א'.

מן התלמוד
סדר נשים, מסכת בבא בתרא דף כ"א

אמר רבא: האי מקרי ינוקי דגריס, ואיכא אחרינא דגריס טפי מיניה, לא מסלקינן ליה, דלמא אתי לאיתרשולי. רב דימי מנהרדעא אמר: כל שכן דגריס טפי, קנאת סופרים תרבה חכמה.

תרגום: מקרי ינוקי - מלמד תינוקות
דלמא אתי לאיתרשולי - שמא יבוא להתרשל
דגריס טפי - שילמד יותר

הסבר: רבא אמר שאם יש מורה שמלמד תינוקות, ויש מורה אחר שמלמד טוב יותר, לא מסלקים את הראשון וממנים במקומו את השני, שמא יבוא השני להתרשל כי ידע שאין לו מתחרים. ואילו רב דימי אמר שדווקא במצב כזה שני המורים ישתדלו ללמד טוב יותר בשל התחרות ביניהם.

מן ההסטוריה

"חיבת ציון"

תנועת "חיבת ציון" היא שם כללי לאגודות שונות שקמו במזרח אירופה בסוף המאה ה-19, שהמשותף להן הוא השאיפה לעלייה והתיישבות של יהודים בארץ ישראל. באותה תקופה היה מצבם של היהודים בגלות קשה, תנועות תחיה לאומיות הופיעו בקרב עמים שונים. בעקבות זאת האמינו יהודים רבים שהפתרון למצוקתם הוא רק בשיבה לארץ. בין הוגי הדעות של תנועת "חיבת ציון" היו משה לייב לילינבלום, יהודה לייב פינסקר והרב שמואל מוהליבר. בתחילה קמו עשרות אגודות נפרדות של חובבי ציון ללא קשר ביניהן, ובהמשך התאגדו תחת הנהגה מרכזית.

אספת חובבי ציון באודסה, 1890 (Wikipedia)

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 19:09	כניסת שבת: 20:03
יציאת שבת: 20:24	יציאת שבת: 21:11
ישראל ת"א:	**גרמניה**
כניסת שבת: 19:24	כניסת שבת: 20:51
יציאת שבת: 20:27	יציאת שבת: 22:26

| על המפה

קיבוץ גן שמואל

גן שמואל הוא קיבוץ שנמצא ממזרח לחדרה. ראשיתו הייתה בפרדס אתרוגים שנטע בשנת 1895 יעקב הינדין, גיסו של הרב שמואל מוהליבר, ונקרא "גן שמואל" על שם הרב שמואל מוהליבר. הפרדס ננטש משום שהגידולים לא עלו יפה, והוא נמסר לידי הקרן הקיימת. בשנת 1913 התיישבה במקום קבוצת חלוצים, ועם הגידול במספר החברים הפך היישוב לקיבוץ, שהצטרף ב-1935 לתנועת הקיבוץ הארצי. חברי הקיבוץ עסקו בעיקר בפרדסנות, ופירות ההדר שגידלו זכו לשבחים רבים. כיום גרים ביישוב קרוב ל-1,000 תושבים, העוסקים בין היתר בפרדסנות, גידול בקר, עופות ודגים, וגידולי שלחין.

השער המשוחזר של גן שמואל
(Wikipedia, Dr. Avishai Teicher Pikiwiki Israel)

מתפלפלים

דני הוא בן 17 ולומד בתיכון בארצות הברית. הוא הודיע להוריו שבסוף השנה, בגיל 18, הוא רוצה "לעשות עלייה" לארץ ישראל, להתגייס, ללמוד ולבנות את חייו בארץ. רצונו זה של דני עורר דיון משפחתי סוער.

מצד אחד:
חלק מבני המשפחה שמחו מאוד שדני רוצה לעלות לישראל, ושהוא מגשים בכך את החינוך הציוני שקיבל. נכון שזו החלטה משמעותית, אבל דני הוא בחור בוגר ואחראי וצריך לכבד את החלטתו ולעזור לו לממש אותה.

מצד שני:
חלק מבני המשפחה טענו שזה גיל צעיר מדי לקבל החלטות מהסוג הזה. עדיף שקודם כל יסיים לימודים בארצות הברית, יהיה לו מקצוע ואולי הוא גם יתחתן. רק אחר כך במשך השנים, אולי גם עם אשתו, יקבל החלטה משמעותית כל כך כמו לעלות לישראל.

מה דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

זוכי החידון במעמד סיום המסכת בביה"ס ת"ת חברון בנים

הצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם** עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

בִּתְיָה (בת פרעה)

בת פרעה היא זו שמצאה את משה התינוק בתיבה ביאור, חמלה עליו וגידלה אותו כבנה בארמון פרעה. **בתורה לא מוזכר שמה, אולם בספר דברי הימים מוזכרת בִּתְיָה בַת פַּרְעֹה,** ולפי המדרש זהו שמה של בת פרעה שהצילה את משה.

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

1. מיהו הרב בציור?
2. מה הקשר בין השלטים שבחלון - מזכרת בתיה וגן שמואל - לציור?
3. מהו האירוע המצויר כאן?
4. מי היא הדמות שבציור על הקיר וכיצד היא קשורה לכאן?

7 דקות

מבצר הגיבורים

1. הרב מאיר שמואל הלוי אבולעפיה, שהגיע לארץ ישראל ב"מעגלה" ונקרא "הרב הגדול".
2. הרב מאיר שמואל הלוי אבולעפיה הקים את "מזכרת בתיה" ו"גן שמואל" לזכר בתו ובנו.
3. הרב מאיר שמואל הלוי אבולעפיה הקים בעלון "מבצר הגיבורים" ב"הדף היומי".
4. הדמות בציור היא בתיה אבולעפיה, בת הרב מאיר שמואל הלוי אבולעפיה.

| מי אני?

3 דקות

1. אני המושבה הראשונה בישראל שהקים הברון אדמונד רוטשילד.
2. אני נמצאת ליד קרית עקרון ורחובות.
3. מי שיזם את הקמתי הוא הרב שמואל מוהליבר.
4. בתחילה קראו לי "עקרון", ולאחר מכן שינו את שמי על שם אמו של הברון.

יעקב דגן

שנה	אירוע	שנת סיום השס"ם ללומדי הדף היומי
4260	510 ימי הביניים תקופת הראשונים	2019
4650	רבי סעדיה גאון	2017
4800	רש"י	1969
4900	הרמב"ם	1967
5258	1492 גירוש ספרד	1948
5260	1500 העת החדשה	1947
5323	רבי יוסף קארו	1939
5657	1897 הרצל	1947
5699	1939 שואה	1948
5707	1947 מלחמת העצמאות	1967
5708	1948 הקמת המדינה	1969
5727	1967 מלחמת ששת הימים	2017
5778	2017 שנה 70 למדינה	2019
5780	2019 שנת סיום השס"ם ללומדי הדף היומי	

דבר תורה

בלעם כעס מאוד על התנהגותה של אתונו אשר מחצה את רגלו בבורחה ממלאך ה' שהתגלה לנגדה. בסופו של דבר מתגלה המלאך גם לבלעם והוא מתנצל על הזלזול באתונו ואומר: "חטאתי כי לא ידעתי כי אתה ניצב לקראתי".

ויש לשאול: **מה היה חטאו של בלעם אם לא ראה ולא ידע? וכי אנו מענישים אנשים שלא היה בידם לראות ולהבין?**

התשובה לכך היא שבלעם היה מלא בגאווה וחשב שהוא רואה ויודע את הכל. הוא לא הצליח להבין ולקבל שיש דברים אותם הוא לא תופס ומכיר ולכן כעס על התנהגותה המוזרה של אתונו. רק לאחר שהתגלה אליו המלאך הוא הבין את טעותו, ולכן התנצל על כך שסבר שבידו התמונה המלאה, שהתגלתה לאחר מכן כחסרה וחלקית.

חידה!

זהו את המילים הבאות שיש להן כפל משמעות:

1. בנו של אדם \ אדים

2. מכתבים פתוחים \ ארצות נכר

3. בית גידול יונים \ שר צבא ארם (שמואל ב', י')

4. חומר שביר \ כינוי לשמש (איוב ט', ז')

(הגמוזה: חרס, חרוס, חומר, חרס)

שאלות השאלה ??

1. מי כיהנו בתפקיד "ריש גלותא"?
2. מדוע צריך להרחיק שובך יונים מהעיר?
3. בזכות מה התעשר רב חסדא?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

סדר נזיקין | מַסֶּכֶת בָּבָא בַּתְרָא, דַּף כ"ב - כ"ה

דַּף כ"ב: רֵישׁ גָּלוּתָא

בִּתְקוּפַת חוּרְבַּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן הוּגְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבָבֶל. גַּם כְּשֶׁנִּבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי עוֹד חָיוּ בְּבָבֶל יְהוּדִים רַבִּים וְשָׁנִים רַבּוֹת אַחַר כָּךְ, בִּתְקוּפַת הָאֱמוֹרָאִים, הָיְתָה בָּבֶל לַמֶּרְכָּז הַתּוֹרָנִי שֶׁל יְהוּדֵי כָּל הָעוֹלָם. כָּךְ הָיָה שָׁנִים רַבּוֹת, עַד סוֹף תְּקוּפַת הַגְּאוֹנִים בִּתְקוּפַת הַתַּלְמוּד וּלְאַחֲרֶיהָ הָיָה קַיָּם בְּבָבֶל מִינוּי שֶׁכּוּנָּה **"רֵישׁ גָּלוּתָא" - רֹאשׁ הַגּוֹלָה**. לְרֵישׁ גָּלוּתָא נִיתְּנוּ סַמְכוּיוֹת מִידֵי הַמֶּלֶךְ וְהוּא הוּסְמַךְ עַל עִנְיְנֵי הַיְּהוּדִים שֶׁבַּמַּמְלָכָה. הָיְתָה לוֹ סַמְכוּת לִשְׁפּוֹט יְהוּדִים וּלְהַעֲנִישָׁם בְּעֵת הַצּוֹרֶךְ. הָרֵישׁ גָּלוּתָא הִתְנַהֵג כְּמֶלֶךְ, הָיוּ לוֹ מְשָׁרְתִים וּבַיִת מְפוֹאָר, הוּא לָבַשׁ בְּגָדִים מְכוּבָּדִים וְכַיּוֹצֵא בַּדָּבָר וְגַם חַכְמֵי הַגְּמָרָא הָיוּ מְכַבְּדִים אוֹתוֹ. **מִשְׁרַת "רֵישׁ גָּלוּתָא" הָיְתָה שְׁמוּרָה לְצֶאֱצָאֵי דָּוִד הַמֶּלֶךְ.**

דַּף כ"ג: בְּנְיַת שׁוֹבַךְ יוֹנִים

חַז"ל הִקְפִּידוּ מְאוֹד בָּעִנְיָנִים שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ, שֶׁאֲנָשִׁים לֹא יִגְרְמוּ נֶזֶק אֶחָד לַשֵּׁנִי, וְשֶׁלֹּא תִּצֵּא תַּקָּלָה בֵּין שְׁכֵנִים אוֹ שׁוּתָּפִים.

אַחַת הַהֲלָכוֹת הַמְּעַנְיְנוֹת הַקְּשׁוּרָה לָכָךְ הִיא הַהֲלָכָה הָאוֹמֶרֶת שֶׁאָדָם הַמְּעוּנְיָן לִבְנוֹת בַּשֶּׁטַח שֶׁלּוֹ שׁוֹבָךְ לְיוֹנִים צָרִיךְ לְהַרְחִיקוֹ לְפָחוֹת 50 אַמָּה מִן הָעִיר (שֶׁזֶּה בְּעֵרֶךְ 25-30 מֶטֶר) כְּדֵי שֶׁהַיּוֹנִים לֹא יָעוּפוּ לָעִיר וִינַקְּרוּ אֶת הַזְּרָעִים מִתּוֹךְ הַגִּינּוֹת.

הֲלָכָה זוֹ מַדְגִּישָׁה אֶת הָרְגִישׁוּת הָרַבָּה שֶׁגִּילּוּ חַז"ל כְּלַפֵּי הָרְכוּשׁ שֶׁל הַזּוּלָת, לִיצִירַת חוּקִּים הֲלָכוֹת וְתַקָּנוֹת שֶׁיִּמְנְעוּ כְּכָל הַנִּיתָּן מַצָּב בּוֹ יִגָּרֵם נֶזֶק לְאָדָם אוֹ לִרְכוּשׁוֹ.

מִצַּד אֶחָד, זְכוּתוֹ שֶׁל כָּל אָדָם יָכוֹל לִבְנוֹת בַּשֶּׁטַח שֶׁלּוֹ שׁוֹבַךְ יוֹנִים, אוּלָם מִצַּד שֵׁנִי, דָּאֲגוּ חַז"ל שֶׁלֹּא יִגָּרֵם נֶזֶק לַסְּבִיבָה אוֹ לַשְּׁכֵנִים בִּגְלַל הַשּׁוֹבָךְ הַזֶּה.

דַּף כ"ד: חָבִית יַיִן שֶׁצָּפָה בַּנָּהָר

בְּעִיר אַחַת הָיְתָה קְבוּצַת דַּיָּגִים שֶׁאַחֲרֵי לַיְלָה שֶׁל דַּיִג מוּצְלָח בַּנָּהָר מִיהֲרוּ לָשׁוּב לַחוֹף. בְּדַרְכָּם לַחוֹף גִּילּוּ חָבִית שֶׁצָּפָה לְיַד הַסִּירָה, וּלְהַפְתָּעָתָם גִּילּוּ שֶׁהֶחָבִית מְלֵאָה בְּיַיִן. מִכֵּיוָן שֶׁחַז"ל גָּזְרוּ שֶׁיַּיִן שֶׁל נוֹכְרִי אָסוּר בִּשְׁתִיָּה, הֵם הִתְלַבְּטוּ לְמִי שַׁיָּךְ הַיַּיִן הַזֶּה וְהַאִם הוּא מוּתָּר בִּשְׁתִיָּה. עִיּוּן בְּמַסֶּכֶת בָּבָא בַּתְרָא בְּדַף כ"ד גִּילָּה לָהֶם שֶׁלִּשִׁיטַת הָאֲמוֹרָא רַב, **אִם מָצְאוּ אֶת הֶחָבִית בַּנָּהָר מוּל עִיר שֶׁל יְהוּדִים, יְכוֹלִים לְהַנִּיחַ שֶׁהִיא הִגִּיעָה מִשָּׁם וְהַיַּיִן אֵינוֹ יַיִן נֶסֶךְ, וּמֻתָּר בִּשְׁתִיָּה.**

דַּף כ"ה: רַב חִסְדָּא

בַּדּוֹר הַשֵּׁנִי שֶׁל הָאֲמוֹרָאִים חַי בְּבָבֶל אֲמוֹרָא בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. עַד גִּיל שְׁלוֹשִׁים זָכָה רַב חִסְדָּא לִלְמוֹד תּוֹרָה מִפִּי הָאֲמוֹרָא "רַב". "רַב" הָיָה מְדוֹר הָאֲמוֹרָאִים הָרִאשׁוֹן, וְהוּא עוֹד לָמַד תּוֹרָה מִפִּי הַתַּנָּאִים. בְּעֵת שֶׁהוּא יִסֵּד אֶת הַיְּשִׁיבָה שֶׁלּוֹ בָּעִיר סוּרָא הָיָה רַב חִסְדָּא עוֹד תִּינוֹק קָטָן, וּבְכָל זֹאת זָכָה רַב חִסְדָּא לִלְמוֹד תּוֹרָה מִפִּיו, כִּי רַב הֶאֱרִיךְ יָמִים. תְּחִילָּה הָיָה רַב חִסְדָּא עָנִי מָרוּד, וְהוּא סִיפֵּר כִּי בְּאוֹתָהּ תְּקוּפָה הוּא לֹא אָכַל יְרָקוֹת, מִפְּנֵי שֶׁיֵּרֶק מְעוֹרֵר אֶת הַתֵּיאָבוֹן, וְהוּא הָיָה כָּל כָּךְ עָנִי עַד שֶׁהוּא חָשַׁשׁ שֶׁתֵּאָבוֹנוֹ יִתְגַּבֵּר, אֲבָל לֹא יִהְיֶה לוֹ בַּמָּה לְהַשְׂבִּיעַ אֶת רַעֲבוֹנוֹ. אַחַר כָּךְ עָסַק רַב חִסְדָּא לְפַרְנָסָתוֹ בְּתַעֲשִׂיַּת הַשֵּׁיכָר וְהוּא הִתְעַשֵּׁר מְאוֹד. **מַדּוּעַ הוּא זָכָה לַעֲשִׁירוּת?** רַב חִסְדָּא עַצְמוֹ סִיפֵּר: **הָיִיתִי מְהַדֵּר לְקַיֵּם מִצְוַת נְטִילַת יָדַיִם בַּהַרְבֵּה מַיִם "מְלוֹא חוֹפְנַיִם" וְלָכֵן נָתְנוּ לִי מִשָּׁמַיִם עֲשִׁירוּת "מְלוֹא חוֹפְנַיִם".**

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: רו"ח חיים פרייליכמן

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל: 03-9250225 פקס: 03-9265608

תלמוד ישראלי